

1-мавзу. 1-маъруза

ЕР ХУКУКИ ТУШУНЧАСИ

РЕЖА:

1. Ер хукуки фанининг предмети ва усуллари.
2. Ер хукуки тамойиллари.

Маъруза машғулоти ўқитиш технологияси модели

Талабалар сони 96	1-Мавзу, 1-маъруза 2 соат
Ўқув машғулотининг шакли	Маъруза-ахборот
Машғулотнинг режаси:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ер ҳукуки фанининг предмети ва усуллари. 2. Ер ҳукуки тамойиллари.
Машғулотнинг мақсади:	Ер ҳукуки фанининг предмети, ер муносабатларини тартибга солиш усуллари ва тамойиллари тўғрисида тасаввурни шакллантириш
Педагогик вазифалар:	Ўқув фаолияти натижалари:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ер ҳукуки фанининг предмети ва усуллари. тўғрисида тушунчалар беради. 2. Ер ҳукуки тамойиллари. тўғрисида тушунчани беради. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ер ҳукуки фанининг предмети ва усуллари. тўғрисида тасаввур шаклланади.. 2. Ер ҳукуки тамойиллари тўғрисида тасаввур шаклланади..
Ўқитиш услуби ва техникаси	Визуал маъруза, намоиш, аклий ҳужум,
Ўқитиш воситалари	Доска, слайдлар
Ўқитиш шакли	жамоавий
Ўқитиш шарт- шароити	Проектор, компьютер билан жихозланган аудитория
Мониторинг баҳолаш	блиц сўров

МАЪРУЗАНИНГ ТЕХНОЛОГИК ХАРИТАСИ

Иш боскичлари	Фаолият турлари	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
1 боскич Ўқув машғулотиغا кириш 15 дакика	<p>Гурухлар давомати назорат қилинади.</p> <p>Мавзу номи, мақсади, қўйлаётган натижаларни, фойдаланиш мажбуриятлари етказилади. Машғулот маъруза ахборот шаклида олиб борилиши маълум қилинади</p>	Тинглайдилар ва ёзиб оладилар
2 боскич Асосий қисм 55 дакика	<p>2.1. Мавзу режаси асосий тушунчалар билан танишиб чиқиш таклиф этилади.</p> <p>2.2. Маъруза слайдлар Power Point тартибда намойиш этилади, ҳар бир слайд шарҳланади.</p> <p>Мавзуга жалб қилувчи саволлар берилади.</p> <p>2..3. Мавзу режалари бўйича хулосалар қилинади. Қеракли маълумотларни дафтарда қайд этишлари қераклиги ёдга солинади.</p> <p>3. Мавзунинг ўзлаштирилганлик даражасини аниқлаш мақсадида тезкор сўров ўтказилади. (1-илова)</p>	<p>Ўқийдилар</p> <p>Тинглайдилар, асосий маълумотларни дафтарга ёзиб оладилар, саволлар берадилар</p> <p>Талабалар жавоб берадилар</p>
3 боскич Яқуний боскич 10 дакика	<p>3.1. Мавзу бўйича умумий хулоса қилади.</p> <p>Мавзунинг касбий фаолиятидаги аҳамияти ва ўрнига талабалар эътиборини қаратади.</p> <p>3.2. Мустақил иш учун топширик берилади. (2-илова)</p>	<p>Тинглайдилар</p> <p>Топширикни ёзиб оладилар</p>

Нима учун ер ҳукуки фанини ўрганилади?

Сиёсий нуқтаи назардан

Сиёсий ҳокимиятга эгалик қилган ижтимоий кучлар ер ва унинг бойликларига нисбатан ўз ҳокимиятини ўрната олмасалар, улар кўлга киритган бу ҳокимият илдизсиз дарахт мисолидир. Шу боисдан ҳам давлат ерни моддий бойликлар асоси сифатида эътироф этиб, ўз миллий қонунлари билан тасарруф этади. Ер ва унинг бойликлари миллий юрисдикция таъсирига олинганлиги ерга нисбатан ҳукукий муносабатлар вужудга келишини талаб этади. Ер атрофида вужудга келган ва вужудга келиши мумкин бўлган муносабатларнинг аксарият қисмини ер ҳукуки тартибга солади

Нима учун ер ҳукуки фанини ўрганилади?

Иқтисодий омил сифатида

Ер мамлакатимиз аҳолисининг турмуш фаровонлигини таъминлайди, республикамизнинг иқтисодий салоҳияти учун моддий негиз яратади. Шу сабабли ундан ҳар қандай даврда ва шароитда оқилона, унумли ва илмий асосланган тарзда фойдаланишни ташкил этиш мамлакат бугуни ва келажаги учун ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади. Бунда энг аввало ер билан бевосита боғлиқ бўлган ҳуқуқий меъёрларнинг аҳамияти бекиёс қаттадир. Ушбу фикрнинг тўғри эканлигини Ўзбекистон Республикаси биринчи Президенти И.А. Каримовнинг қуйидаги сўзлари ҳам тасдиқлайди: *"Марказий Осиё шароитида ер Оллох таолонинг бебаҳо инъомидир. У том маънода одамларни боқади, қийинтиради. Бевосита дехқончилик билан боғланган оилаларнигина эмас, балки маълум бир тарзда кишлоқ хўжалиги билан алоқадор барча тармоқлар ва унинг неъматларидан баҳраманд бўлаётган республиканинг барча аҳолиси фаровон турмуш кечирishi учун моддий негиз яратади. Айни вақтда ер улкан бойлик бўлибгина қолмай, мамлакатнинг келажagini белгилаб берадиган омил ҳамдир"*. Республикамызда мустақиллик йилларида ерга оид муносабатларни ҳуқуқий жихатдан тартибга солиш бўйича кенг кўламли ишлар амалга оширилди, бунда ер қонунчилигининг замон талаблари даражасида такомиллашиб бориши ниҳоятда муҳим аҳамият [қасб этади](#)

Нима учун ер ҳукуки фанини ўрганилади?

Мутахассислик нуқтаи
назаридан

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 16 февралдаги 66-сон қарорининг 2-ИЛОВАСИ билан тасдиқланган “[Ердан фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш устидан давлат назорати тўғрисида **НИЗОМ** ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ 2018 Й.08.02 ДАГИ ПФ-5065 ФАРМОНИГА КЎРА:

Ердан фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш устидан давлат назорати маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, шунингдек махсус ваколатли давлат органлари томонидан амалга оширилади.

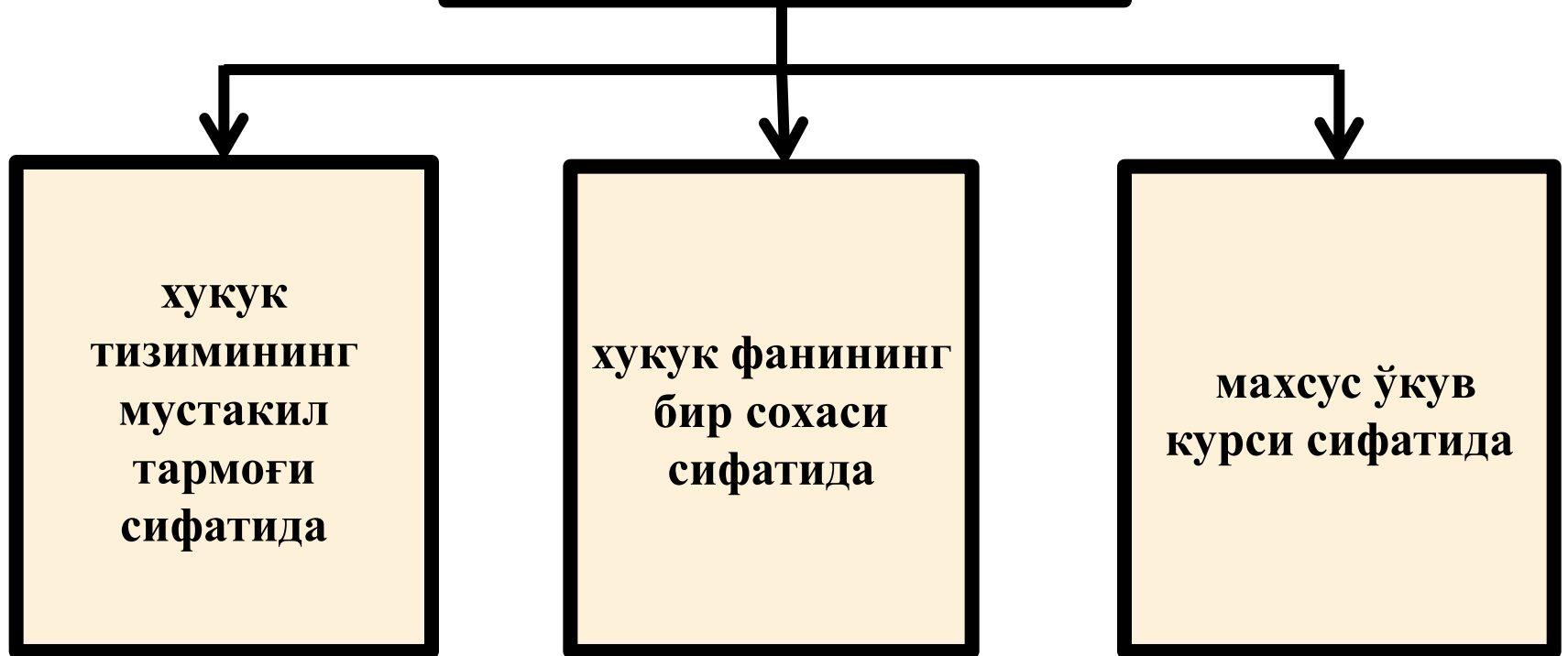
Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ердан фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш устидан назорат бўйича махсус ваколатли давлат органлари ҳудудий бўлинмаларининг ерга оид қонун ҳужжатларига риоя қилиниши тўғрисидаги ҳисоботларини эшитадилар, ердан оқилона фойдаланиш ва уни муҳофаза қилишни текшириш бўйича комиссиялар ташкил этадилар, ушбу масала бўйича қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ваколатларни амалга оширадилар.

қонун ҳужжатларига биноан қуйидагилар ердан фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш устидан назорат бўйича махсус ваколатли давлат органлари ҳисобланади:

1.Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси (Давергеодезкадастр);

2.Ўзбекистон Республикаси “Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш” Давлат кўмитаси.

ЕР ХУКУКИНИНГ ТАВСИФЛАРИ

Ер хукукининг хукук тизимининг мустакил тармоғи сифатида тавсифи

Ер хукуки давлат томонидан ўрнатилган ерга оид муносабатларни тартибга солувчи хукукий меъёрлар тизимидир.

Ер хукукида хар бир хукук тармоғи учун зарур бўлган белгилар мавжуд, яъни:

- а) у ўз махсус предметиға эға:**
- б) у ўз махсус хукукий тартибға солиш услубига эға;**
- в) давлат шу соҳадаги ижтимоий муносабатларни алоҳида тартибға солиб туради;**
- г) у алоҳида гуруҳланган хукукий- меъёртив хужжатлар мажмуасига эға.**

Ер хукукининг хукук фанининг бир соҳаси сифатида тавсифи

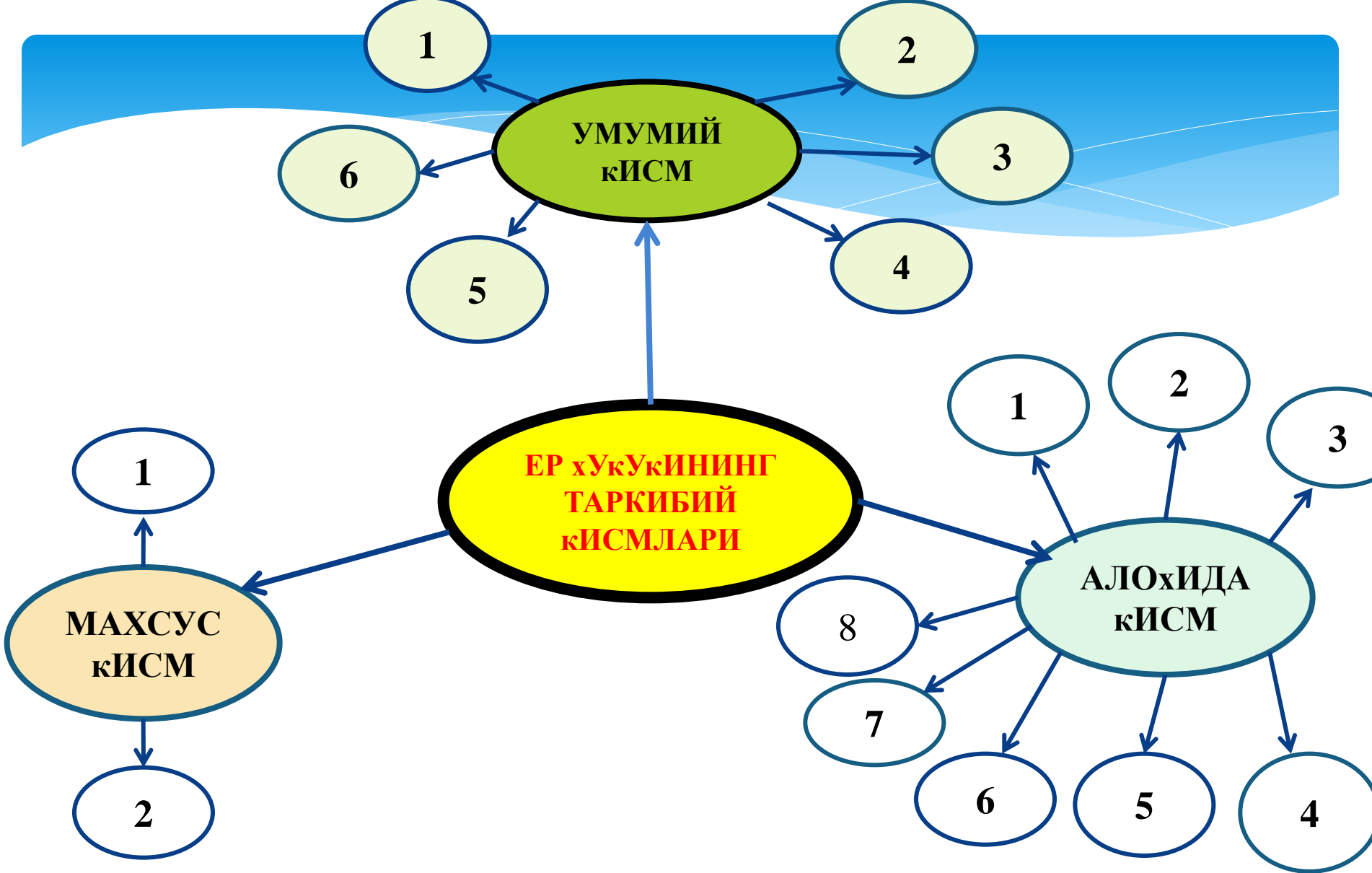
Ер хукуки Ўзбекистон хукук фанининг бир соҳаси сифатида илмий нуқтаи назаридан давлатнинг ер хукуки тушунчалари тоифаларини фундаментал ўрганиш бўйича сиёсий , иктисодий, ижтимоий ва экологик талабларини ифодалайди. Бунда ер хукукининг предмети сифатида фанга оид илмий-назарий тушунчалар, қарашлар, муаммолар ва уни ривожлантириш масалалари хизмат қилади.

Шу ўринда унга фанга тегишли бўлган барча хусусиятлар тегишли бўлади. Бугунги кунда ер хукуки фанининг энг муҳим йўналишларидан бири бу ер қонунчилиги самарадорлигини ошириш масалаларини ўрганиш билан боғлиқ. Чунки бугунги кунда республика ҳукумати томонидан қўйилган вазифаларни ҳал этилиши ер муносабатларини ҳал қилиш билан боғлиқ.

Ер хукуки махсус ўқув курси сифатида

Ер хукукининг ўқув курси сифатидаги хажми, мазмуни ва мақсадлари турли хил даражадаги ўқув муассасасаларида турлича бўлиши мумкин

Махсус ўқув курси сифатида ер хукуки хукукнинг мустақил тармоғи сифатида, ер хукукининг сиёсий, ижтимоий, экологик муаммоларни хал қилишдаги ўрни, ер қонунчилигининг ҳолати ва ривожланиши, ер муносабатларини амалиётда тартибга солиниши тўғрисида илмий билимлар тизими ҳисобланади.

Ер хукукининг предмети сифатида нима хизмат килади?

Ер хукуки ер билан боғлиқ, лекин иктисодий тавсифга эга бўлмаган, яъни фойдаланиш ва муҳофаза қилишга алоқадор бўлмаган муносабатларни тартибга солимайди. Масалан, ер маъмурий-худудий бошқарув муносабатларида объект сифатида қатнашаётган бўлсада, бунда у давлат ҳокимиятининг таъсир доираси сифатида қаралиб, бу соҳадаги муносабатлар давлат ёки маъмурий ҳуқуқ билан тартибга солинади.

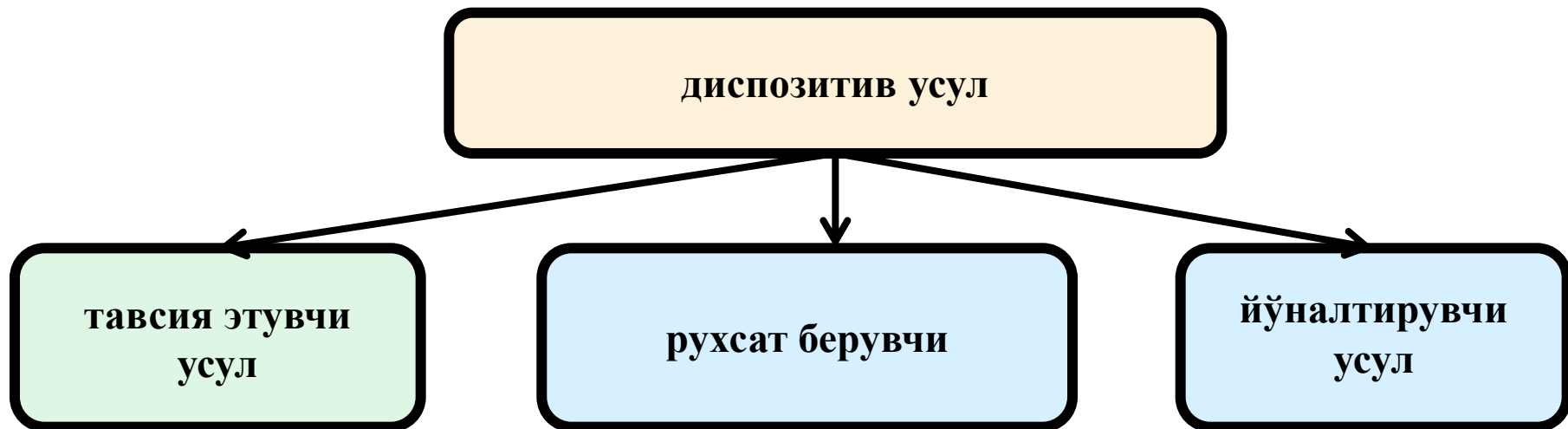
Демак, **ер хукукининг предмети** деб, **ер хукуки вазифаларига жавоб берадиган, бевосита ерга нисбатан мулкчилик, ундан фойдаланиш, ва уни муҳофаза қилиш жараёнида вужудга келадиган ижтимоий муносабатларга (ер муносабатларига) айтилади.**

ЕР МУНОСАБАТЛАРИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ УСУЛЛАРИ

Ер хукукининг **императив усули** ер муносабатлари субъектлари доирасини ва ер муносабатларида амалга ошириш мумкин бўлмаган ҳаракатларни (такик) белгилайди. Ушбу усулни характерли жихати шундаки, у ер муносабатларини тартибга солишда томонларнинг юридик тенглигини рад этади, хокимият ва бўйсунуш муносабатларини кўзда тутлади. Масалан, ер участкасидан мақсадли фойдаланиш коидалари бузилса (ЕК 36-м) ер участкасига бўлган хукук бекор қилинади.

Ер хукукининг **диспозитив усули** томонлар тенглигини тан олади, уни куйидагича турларга бўлиш мумкин:

ЕР ХУКУКИ ТАМОЙИЛИ ТУШУНЧАСИ

ЕР ХУКУКИНИНГ ТАМОЙИЛЛАРИ *ДЕЙИЛГАНДА*
УНИНГ БАРЧА меъёрЛАРИ (МЕЪЁРЛАРИ) УЧУН
АСОС БЎЛАДИГАН ХОЛАТЛАР ТУШУНИЛАДИ

**ЕР хУкУкИ
ТАМОЙИЛ
ЛАРИ**

ерлардан оқилона, самарали ва белгиланган
максадда фойдаланиш

ер фондини асраш, тупрок сифатини яхшилаш
хамда унумдорлигини ошириш

кишлоқ хўжалиги учун мўлжаланган ерларни
алохида муҳофаза этиш ва катъий белгиланган
максадда фойдаланиш

ер ва бошқа табиий объектларга зарар
етказилишининг олдини олиш

ерга бўлган ҳуқуқнинг хилма-хиллиги

ер муносабатлари иштирокчиларининг тенг
ҳуқуқлилиги

**ЕР хУкУки
ТАМОЙИЛЛАРИ**

ҳақ тўлаш асосида ердан фойдаланиш

**ерларнинг ҳолати хақида ахборотлардан эркин
фойдаланиш**

давлат мулк ҳукуки устиворлиги

ер ва унинг бойликларидан комплекс фойдаланиш

ерга бўлган ҳукукни давлат рўйхатидан ўтказиш

**ер участкасини саклаш ва сервитутларга амал
килиш**

кишлок хўжалик учун мўлжалланган (суғориладиган) ерларни алохида мухофаза қилиш ва катъий белгиланган мақсадда фойдаланиш таъминли

ЕК 43-44 модда

Ушбу таъминил асосида шакланган меъёрлар бундай тоифадаги ерларнинг алохида ҳуқуқий мақомини белгилайди. Бунга сабаб бу ерларнинг миқдор жиҳатидан чеклангани ва маҳсулот етиштирувчи ишлаб чиқариш воситалари бўлиб хизмат қилишидир. Бу ерларнинг ҳуқуқий мақоми ва хўжалик ҳолати устиворликка эга бўлгани учун алохида қимматбаҳо деб қаралади. Ер кодексида уларнинг устиворлик ҳолатини ақс эттирадиган меъёрлар бор. Масалан, **Ер кодексининг 43-моддаси тўртинчи қисмида** бу ерларни қишлоқ хўжалигида ўзга эҳтиёжлар учун бошқа тоифадаги ерларга ўтқозишга алохида ҳолларда қонун ҳужжатларига мувофиқ йўл қўйилади, дейилган. **44-моддага асосан** суғориладиган ерлар алохида мухофаза қилиниши лозим. Бундай ерларни суғорилмайдиган ерлар сирасига ўтқозиш алохида ҳолларда, тупрок-мелиоратив ва иқтисодий шароитларни ҳамда ерларнинг сув билан таъминланганлиги, улардаги мавжуд сув ресурсларини ва бу сувларга белгиланган лимитларни инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси билан қелишилган ҳолда вилоят ҳокими қарорига биноан амалга оширилади.

**Ер ва бошка табиий объектларга зарар
етказилишининг олдини олиш тамойили**

Ушбу тамойилга асосланган холда ер ҳукукининг барча меъёрлари вужудга келади ва амал килади. Бу тамойилга кўра ер ва унга алоқадор бўлган табиат объектлари (сув, ўрмон, ер ости бойликлари, ўсимликлар ва ҳайвонат дунёси)нинг табиий хусусиятлари ер мулк, эгаллик, фойдаланиш муносабатларида бўлганида сакланиб қолиши лозим. Ерга нисбатан содир этиладиган ҳар қандай фаолиятда ҳам унга кимёвий, биологик, радиоактив, экологик ва бошка мазмундаги зарар етказмаслиги керак. Бу тамойилнинг муҳим жихати шундан иборатки, унга кўра ер ҳукуки келиб чиққан зарарни бартараф этишдан кўра, унинг олдини олишни устивор деб жорий этади.

Ерга бўлган ҳуқуқнинг хилма-хиллиги тамойили

ЕК 17-модда

Ўзбекистон ер ҳуқуқининг ўзига хослигини тавсифлайдиган тамойил бўлиб, ерга давлат мулк ҳуқуқи мавжудлиги шароитида ерни фойдаланиш жараёнига тортишнинг макбул шаклларини жорий этган. Бу тамойил ердан фойдаланиш хохиши бўлган юридик ва жисмоний шахсларга кенг имконият яратади. У ер ҳуқуқий муносабатларида бозор иқтисодиёти қонун қоидаларининг жорий этилишига замин яратади, уларни демократлаштиради ва либераллаштиради. Бу тамойилнинг амал қилиши ерга бўлган турли хил ҳуқуқ эгаларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари тенглигини таъминлайди

**Доимий
эгалик килиш**

**Доимий
фойдаланиш**

**ЮРИДИК
ШАХСЛАРНИНГ ЕР
УЧАСТКАЛАРИГА
БЎЛГАН ХУҚУКЛАРИ
(ЕҚнинг 17-моддаси)**

мулк

ижара

**Муддатли
фойдаланиш**

Мерос килиб
колдириладиган
умрбод эгалик
килиш

Доимий
фойдаланиш

**ЖИСМОНИЙ
ШАХСЛАРНИНГ ЕР
УЧАСТКАЛАРИГА
БЎЛГАН ХУҚУКЛАРИ
(ЕҚнинг 17-моддаси)**

мулк

ижара

Муддатли
фойдаланиш

ҳақ тўлаш асосида ердан фойдаланиш тамойили

ЕК 28-модда

Ушбу тамайил шунингдек, барча ердан фойдаланувчилар, эгаллик килувчилар, ижарачилар ва мулкдорлар ўзларига карашли бўлган ер участкаларидан фойдаланганликлари учун у ёки бу кўринишда ҳақ тўлайдилар. Демак, ерга нисбатан бирор бир ҳуқуққа эга бўлиш ва уни амалда реализация қилиш учун ер ҳуқуқи иштирокчиси ҳақ тўлашга мажбур. Ердан фойдаланганлик учун тўланадиган ҳақ ҳар хил бўлиши мумкин: ер солиғи, ижара ҳақи, топширилган маҳсулот учун ҳақ (пудрат шартномасида), ўрмон тўлови ва хоказо.

Ер хукукининг меъёрлари ерларнинг ҳолати ҳақида ахборотлардан эркин фойдаланиш таъйини

Унга кўра, ер участкаларининг давлат дастури кўрсаткичлари, яъни уларнинг табиий, хўжалик ҳолати ва ҳукукий мақоми, миқдор ва сифат баҳоси ва бошқа тавсифлари тўғрисидаги ахборотлар очик, тўлиқ, ишонарли ҳамда ҳамма учун макбул тарзда хохловчиларга ва фойдаланувчиларга берилиши керак. Ерларнинг ҳолати ҳақида ахборот давлат органлари, юридик ва жисмоний шахсларнинг айрим турлари учун текин, айрим юридик ва жисмоний шахслар учун пуллик бўлиши мумкин

Ерга давлат мулк хукуки устиворлиги

ЕК 16-модда

Ушбу тамойилининг мазмуни **Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 55- моддаси хамда Ер кодексининг 16-моддасидан** келиб чиқади. Ер кодексининг 16-моддасига биноан "**Ер давлат мулки- умуммиллий бойликдир, ундан оқилона фойдаланиш зарур, у давлат томонидан муҳофаза этилади хамда олди-сотди қилинмайди, айрибошланмайди, ҳадя этилмайди, гаровга қўйилмайди, Ўзбекистон Республикасининг қонунларида белгиланган ҳоллар бундан мустасно**".

Ер ва унинг бойликларидан комплекс фойдаланиш тамойили

ЕК 39-модда

Тамойилнинг маъноси шундан иборатки, хар бир ердан фойдаланувчи (мулкдор, ер эгаси, ижарачи ва хоказо) ўзига берилган ер участкаси табиий имкониятларидан тўлик фойдаланиши, ундаги сув, ўрмон, умумий таркалган фойдали казилмалардан хам имкон даражасида юкори фойдаланиши лозим. **Бу тамойил Ер кодексида** ўз аксини топган. Унга кўра, ер эгаси, ердан фойдаланувчи, ижарачи ва ер участкаси мулкдори ер участкасидаги мавжуд кенг таркалган фойдали казилмалар, ўрмонзорлар, сув объектларидан хўжалик эhtiёжлари учун белгиланган тартибда фойдаланиш, шунингдек, ернинг бошка фойдали хоссаларини ишга солиш ҳукукига эга.

Ерга бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказиш тамойили

ЕК 35 модда

Тамойилга кўра, юридик ва жисмоний шахсларнинг ер участкаларига бўлган ҳуқуқларининг барчааси давлат рўйхатидан ўтказилиши керак. Ерга бўлган ҳуқуқни давлат рўйхатидан ўтказиш тамойили ер участкаларидан фойдаланишнинг ягона ҳисоб-китоб тизимини яратади, ердан фойдаланиш ва муҳофаза қилиш устидан самарали давлат назорати олиб борилишини таъминлайди, ерга бўлган ҳуқуқни бегоналаштириш мақсадларида содир этиладиган ҳуқуқбузарликларнинг олдини олади, ер участкаси ва унга нисбатан ҳуқуқ субъектлари тўғрисида тўлиқ маълумотларни тегишли давлат органларида тўпланишини таъминлайди

Ер участкасини саклаш ва сервитутларга амал килиш тамайиллари

ЕК 29-30 моддалар

Ушбу тамайиллар Ўзбекистон ер ҳукукининг янги тамайиллари бўлиб, унга биноан ҳамма ердан фойдаланувчиларга ер участкасини саклаш вазифаси юклатилиши ҳамда уларга ўзганинг ер участкасидан чекланган тарзда фойдаланиш ҳукуки (сервитут) берилишини таъминлайди

БЛИЦ САВОЛЛАР

1. Ер хукукини ўрганиш зарурияти кандай асосларни ўз ичига олади?
2. Ер хукукининг нечта кўринишда таърифи мавжуд?
3. Ер хукукининг предмети бўлиб кандай муносабатлар хизмат килади?
4. Ер муносабатларини тартибга солувчи кандай усулларни биласиз?
5. Тамойил тушунчаси нимани англатади?
6. Ер хукуки тамойиллари сони нечта?

Уйга вазифа (2-илова)

Инсерт жадвал

V	+	-	?

“V” - мен билган маълумотларга

МОС;

“-” - мен билган маълумотларга зид;

“+” - мен учун янги маълумот;

“?” - мен учун тушунарсиз ёки
маълумотни аниклаш, тўлдириш талаб
этилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЖИНОЯТ КОДЕКСИ

БЕШИНЧИ БЎЛИМ

ҲОКИМИЯТ, БОШҚАРУВ ВА ЖАМОАТ БИРЛАШМАЛАРИ ОРГАНЛАРИНИНГ ФАОЛИЯТ ТАРТИБИГА ҚАРШИ ЖИНОЯТЛАР

XV боб. Бошқарув тартибига қарши жиноятлар

210-модда. Пора олиш

Пора олиш, яъни давлат органи, давлат иштирокидаги ташкилот ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи мансабдор шахсининг ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда содир этиши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни пора бераётган шахснинг манфаатларини кўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига шахсан ўзи ёки воситачи орқали қонунга хилоф эканлигини била туриб, моддий қимматликлар олиши ёхуд мулкий манфаатдор бўлиши, —

энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки муайян ҳуқуқдан маҳрум этилган ҳолда икки йилдан беш йилгача озодликни чеклаш ёхуд беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

211-модда. Пора бериш

Пора бериш, яъни давлат органи, давлат иштирокидаги ташкилот ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи мансабдор шахсига мазкур мансабдор шахснинг ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда содир этиши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни пора берган шахснинг манфаатларини кўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига қонунга хилоф эканлигини била туриб бевосита ёки воситачи орқали моддий қимматликлар бериш ёки уни мулкий манфаатдор этиш, —

энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки икки йилдан беш йилгача озодликни чеклаш ёхуд беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

212-модда. Пора олиш-беришда воситачилик қилиш

Пора олиш-беришда воситачилик қилиш, яъни пора олиш ёки бериш хусусидаги келишувга эришишга қаратилган фаолият, шунингдек манфаатдор шахсларнинг топшириғи билан порани бевосита бериш, —

энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки икки йилдан беш йилгача озодликни чеклаш ёхуд беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.